

PRZELBICA (14) *sb f*

e oraz a jasne.

sg *N* przełbica (5). ◇ *G* przełbice (7). ◇ [A przełbicę.] ◇ *L* przełbicy (1). ◇ *pl N a*. A przełbice (1). ◇ [L przełbic(a)ch.]

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

Rodzaj hełmu osłaniającego głowę i twarz, też ruchoma, osłaniająca twarz część hełmu (*szyszaka*), *przyłbica*; *culptrum BartBydg*; *galea Mącz* (14) : *Culptrum*, przełbicza *BartBydg* 38b; *Z grzbietha [karpia] pacierze/ á z łulki przełbicze: z klijem na bywełnę ładzą y przełzywaią/ á iako rzecz iest thrwała y moczna FalZioł IV 41a*; *hy nyezadalem mv osmy ran czterech krwawich ha czterech Synych a nym mv wziął korda Siekierkj przełbycze hy czterdzieszczi groschi ZapWar [1536] nr 2519, 1537 nr 2496, 2575*; *Conus, Nos v przełbice. Mącz 64b*; *Pinnirapus, Szymierz/ federpułznik który Myrmilloni fampierzowi fwemu federpułz od przelbice mógł odciąć. Mącz 300c, 69a*; *Hektor zaś i Ulisses plac wtym rozmierzali, A losy rozpisawszy w przełbicy mieszali KochMon 30, 32*; *Gozdzie tefz one [z drzewa krzyża] Konstantyn tak vczcił: iednym głowę swoię okraśił y obronił/ do przełbice go swoiey przybijając: á drugi ná wędzidło koniá fwego SkarŻyw 397*; [imposuit sibi ad caput suum galeam alias przełbicza ac arripiendo malleum alias kyłow *CracArtific 1547 nr 1172*; *InwMieszcz 1572 nr 180*; *Iż barzo dawnych czałow Egypczykowie na przełbicach twarzy abo obrazy zwirzące nošili BrentTrepCat 240*].

Wyrażenia: »czubata przełbica« = *hełm z pióropuszem* (1): *A tego [Parysa] węzeł dusił upstrzonej tkanice, Ktora pod brodą strzegła czubatej przełbice KochMon 32.*

[»przełbica zielazna«; przełbica zielazna, miecz *InwMieszcz 1573 nr 184*.]

Szeregi: »przełbica z hełmem; [przełbica albo hełm]« (1): *Cristata galea, Przełbicá s Helmem. Mącz 69a*; [Helm/ Bickelheubel/ Sturmhutt Przełbicá/ álbo Helm *ArtNom M4*].

»zbroja albo przełbica« (1): [*ludzie z wysp Baleares*] wielkimi kámięmi s nich [*proc*] z ręku ćiskáią: thák iż fie im zbroiá álbo przełbicá nie oprze *BielSpr 45*.

Cf PRZYLBICA